

- tionem convenitur, nisi unus rem per usuram quaerit possideat.
- 60 Si unus ex heredibus usurarii non sit solvendo, an ceteri pro illo conveniri possint? & n. 61.
- 62 Legatarii & alii, qui ex bonis usurarii quicquam per ultimam voluntatem capiunt, an teneantur ad usurarum restitutionem, ubi heredes non restituerunt?
- 63 Haeres ex delicto defuncti non tenetur actione rei persecutoria de Jure Civili, si nihil ex male acquisitis ad ipsum pervenerit. De Jure Canonico tenetur, ibid.
- 64 Haeres usurarii, qui non correctus decessit & impunitus, ad restitutionem usurarum tenetur.
- 65 Distinctio, de qua num. 63. inter Jus Canonicum, & Civile, utrum vera?
- 66 An in foro seculari servandum sit Jus Pontificium, vel civile, ut in heredem detur actio ex delicto defuncti?
- 67 Haeres usurarii ad instar heredis furis conditione furtiva tenetur.
- 68 Haeres qui non confecit inventarium, an teneatur ultra vires hereditatis, si ex delicto defuncti conveniatur?
- 69 Quid circa usurarum restitutionem, & n. 70. 71. 72. & 73.
- 74 Ad repetendas usuras datur indebiti extraordinaria conditio.
- 75 Usurarius nisi manifestus appareat, testari non prohibetur.
- 76 Usurarii manifesti testamentum non valet, nisi restituat, vel idonee caveat.
- 77 Nec valet alia quavis ultima dispositio.
- 78 Princeps Sæcularis nequit constituere, ut testamentum usurarii manifesti subsistat, non servata formâ capitis Quanquam; de usura in 6.
- 79 Usurario manifesto non licet facere codicillos, nisi servata formâ dicti capitis Quanquam.
- 80 Nec donare causâ mortis, de quo tamen est controversia.
- 81 Constitutio dicti capitis Quanquam, utrum Judæos, & Infideles teneat in territorio Principis Catholicici commorantes?
- 82 Qui usuras exercet palliatus, non in mutuo, sed in aliis contractibus, an manifestus usurarius habeatur, ut pœnas dicti capitis Quanquam, incurrat?
- 83 Quavis manifestus usurarius à turpi negotiatione absteat, testari nequit non præstita satisfactione de male acquisitis, nisi jam restituerit.
- 84 Usurarius qui servatâ formâ capitis Quanquam, testatus est, si postea reincidat, testamentum sit irritum: sed si iterum caverit de restituendo, reconvalescet saltem in foro interno.
- 85 Testamentum Jure conditum sit nullum si testator postea manifestus cœperit esse usurarius.
- 86 Testamentum usurarii manifesti nullum sustinebitur ac valebit, si postea ipse testator aut solvat, aut idonee caveat.
- 87 Ut valeat testamentum, sufficit quod usurarius procuratorem relinquat ad cavendum, cum morte præventus per se non possit.
- 88 Usurarii ultima voluntas an subsistat, omiſsa restitutione, aut cautione, favore causæ piæ.
- 89 Usurarii testamentum si irritum fiat, succe-

dunt venientes ab intestato, qui usuras restituere tenentur, & bona sua per fœnus acquisita.

- 90 Qui stipulatus est pecuniam nomine usurarium, si nondum exegerit, cavere non astringitur, sed debet remittere obligationem, ac prohibere heredibus exactionem.

CAPUT III.

Ad Num. 1.

Utrum usura crimen sit merè Ecclesiasticum, ita ut Judex Laicus de eo cognoscere non valeat frequentissime disceptatur, ac variè resolvitur, ut testatur Fontanel. de pactis nuptialibus claus. 4. gloss. 13. part. 2. num. 45. Et sunt quidem tres præcipuæ opiniones. Prima docet, usuram crimen Ecclesiasticum esse, & ad forum laicorum nequaquam spectare. Secunda illud inter delicta mixti fori recenset. Tertia distinguit, ut in quaestione juris solum Judex Ecclesiasticus procedat, in facti controversiis uterque: de quibus plenè, Authoribus laudatis, Farinac. in praxi tractat. de inquisitionibus, quest. 8. ex num. 134. Alii distinxerunt, an criminaliter, vel civiliter de usura disputetur. Alii num principaliter, aut incidenter, Alii denique utrum constitutione Principis Sæcularis usura prohibeatur, necne.

Verum omni distinctione remota, asserendum est cum D. Covarr. usuram ad utrumque forum spectare, data inter Judicem Ecclesiasticum, & Sæcularem præventionem quoad laicos fœnoris reos, sicut in cæteris causis mixti fori. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 333. num. 1. Leotard. de usur. q. 100. num. 78. Farin. sup. num. 340. Fontanel. num. 46. vers. Est igitur mea opinio Bobad. Politic. lib. 2. cap. 19. num. 8. Paz Prax. tom. 2. prælud. 2. num. 26. Roderic. de ann. redditib. lib. 3. quest. 4. num. 128. & 131. Curt. Philipp. part. 2. lib. 2. cap. 1. num. 37. Guttier. Canonic. lib. 2. cap. 18. num. 26. Vela de delict. cap. fin. in fin. & prænotavi supra, lib. 2. cap. 10. num. 37. præter plurimos, quos congerunt Bobad. Leotard. Farinac. Peguera q. crim. cap. 30. & Barbosa in collect. cap. Cum sit generale, num. 7. de foro compet. & cap. Post miserabilem, num. 4. de usur. Tusch. lit. V. concl. 357.

Verf. His tandem prænotatis

Docet D. Præses, illud cœnseri crimen mixti fori, quod utroque jure prohibetur: quod & ego tradidi ex aliis ubi proxime, unde ut nuper num. 1. in fin. insinuavi, nonnulli sentiunt, quod ubi usura non est vetita lege Principis territorii, usura crimen sit Ecclesiasticum privativè. Cardin. Lug. de just. & jur. disp. 25. numero 250. Mart. de jurisdict. part. 2. cap. 7. num. 10. & alii, quibus assentiuntur è nostratibus plures, dum ajunt, ideò apud nos judicem laicum de usura cognoscere, quia jure regio vetatur. Sic Bobadil. ubi sup. Azeved. in l. 1. num. 87. tit. 6. lib. 8. Recopil. Avend. de exeq. mandat. part. 2. cap. 29. n. 1. Oppositum probavit Leotard. ubi proxime, & consentit Roderic. sup. n. 125. quia cum usura sit juri naturæ contraria, etiam si in aliqua provincia, vel civitate nulla lex hoc crimen prohiberet (modò non foret permittum, & publicè toleratum) penes Magistratus sæculares resideret potestas ad usurarios coercendos, sicut contingeret in

Verf. Ubi cumque sit.

in adulterio, homicidio, vel furto, & aliis quæ jure naturali vetantur, aliàs cederet in detrimentum Reipublicæ, cujus interest, ne delicta relinquantur impunita, l. Si ita vulneratus 52. §. fin. ff. ad leg. Aquil. cum similibus, quas dat Glossa ibi, verbo Impunita. Cura autem extirpandi crimina, illicitas exactiones impediendi, ne quis cum aliena jactura locupletetur, prout fœneratores fatagunt, Præpositis civitatum, Præsidibus, aliisque Judicibus incumbit, l. Illicitas 6. de offic. Præsid. non Ecclesiasticis Prælati, nisi quoad spirituales animarum salutem. Molin. sup. num. 1. in fin.

Unde deducitur, usurarum crimen fore mixti fori, etsi lege laici Principis non interdicatur; sufficit enim, quod æquitas naturalis violetur in commune damnum, ac Reipublicæ perniciem: & tunc Judex Sæcularis ut Juris Pontificii exequutor poterit pœnas eo stabilitas fœneratoribus irrogare.

Verf. Secundo infertur.

Sed & nunc usurarum delictum erit merè Ecclesiasticum, si in aliqua civitate, aut provincia per Principem, vel consuetudinem fœnerandi exercitium permittatur; nam etsi ex eo usurarii à peccato, & restitutione non eximantur, pœnam tamen per laicam potestatem non sustinebunt. Leotard. ubi proxime, Azeved. in d. l. 1. à num. 80. Vela de delict. cap. fin. num. 6. & prædixi sup. cap. 1. num. 110. cum seq. & in Hispania sic aliquando contigit, l. 1. tit. 6. l. 8. Recop.

Verf. Tertio apparet.

Cum Judex Ecclesiasticus in Clericos duntaxat procedere valet, & Sæcularis in laicos, velut in homicidio, & furto, crimen non dicitur mixti fori; sed quando Ecclesiasticus habet cognitionem etiam adversus laicos, ut in sacrilegio, assassinio, & adulterio, quod quidem mixti fori est. Sanch. de Matrim. lib. 10. disp. 8. numer. 16. Farin. in prax. q. 141. numer. 47. Guazzin. de defen. reor. defen. 1. cap. 11. num. 7. Bobad. Polit. lib. 2. cap. 17. numer. 61. Et ita verum est, nisi agatur ad thori separationem, quia solus Ecclesiasticus est competens. Sanch. & Farinac. ibidem: quod adnotare oportet, quia D. Covarruv. hic videtur insinuare, adulterium ex illis criminibus esse, in quibus Ecclesiasticus non procedit in laicos. De mixti fori delictis consule quos congeſsi sup. lib. 2. cap. 10. num. 36. in fine.

Verf. Quarto non est.

Adde laudatos numer. 2. præsertim Molinam, qui inquit hoc crimen fore sæculare, & secundum se ad jurisdictionem laici Principis spectare: & huic licere suis constitutionibus declarare, & huic licere sub certa forma celebratus sit usurarius, aut licitus, modo sacris Canonibus non adverteatur, scripsit latè Leotard. in append. quest. 87. num. 62. (etsi alii contra sentiant, ut Cenc. de censib. decif. 80. ex numer. 7. & D. Raphael apud Leotardum,) cujus opinio nostri Juris Regii Constitutionibus comprobatur, l. 8. 13. & 15. tit. 18. lib. 5. Recop. l. 2. 3. & 4. tit. 6. lib. 8. Recop.

Cum usura crimen sit mixti fori, extra dubium videtur, quod possit Princeps laicus adversus usurarios pœnas statuere, ut ex pluribus probat Leotard. ubi proxime, Petr. Caball. resolut. crimin. cas. 188. numer. 2. & 8. Marta de jurisdict. part. 2. cap. 7. numer. 10. & 26. Sic fœneratores coercentur l. 4. & 5. tit. 6. lib. 8. l. 15. tit. 18. lib. 5. Recopilat. Sed etsi tale delictum privativè ad forum Ecclesiasticum spectaret, ut volunt non pauci, liceret laico Principi in fœneratores sancire, ut D. Covarruv. docet, quemadmodum in hæreticos; quanquam hæresis crimen sit merè Ecclesiasticum, sicut habetur tit. C. de hæretic. & de Jure Regio titul. 26. part. 7. tit. 3. lib. 8. Recop. ubi multiplex pœna hæreticæ injungitur pravitati: observant Farinac. de hæres. quest. 186. numer. 155. & 157. Gregor. Lop. in l. fin. gloss. ult. tit. 3. p. 4. Simili modo tamen cognitio de matrimonio solius fori Ecclesiastici sit, poterit Princeps pœnas stabilire in eos, qui illicitè illud contrahunt, l. 1. tit. 1. lib. 5. Recop. ubi Mathienz gloss. 7. numer. 4. Gregor. Lopez. ubi proxime, Anton. Gomez. in l. 49. Taur. numer. 2. D. Covarruv. de matrim. p. 2. cap. 6. ex num. 20. & numer. 25. docuit, Laicos Judices procedere ad exequutionem ejusmodi pœnarum, etsi de causa principali cognoscere non valeant. Sequitur Azeved. in d. l. 1. Recop. num. 42. Vide l. fin. tit. 3. p. 4. Menoch. de arbit. casu 398. ex num. 41.

Ibi: Imò exequutio instrumenti publici.

Si postulata coram aliquo laico iudice exequutione publici instrumenti, reus de usura contractus opponat, sive quaestio juris sit, sive facti, de ea idem iudex cognoscet, servatâ formâ, de qua in l. 2. tit. 21. lib. 4. Recop. Quod si apud Ecclesiasticum ante, vel post cœptum exequutionis iudicium de nullitate ejusdem contractus propter usuram disceptetur, licet id sæcularis non ignoret, & allegetur, imò non obstante Ecclesiastici inhibitione, poterit procedere usque ad debiti solutionem, quæ præstita cautione fieri debet. Ita cum D. Covarruv. docent Roderic. de ann. redditib. lib. 3. qu. 4. numer. 132. Guttier. Canonicar. lib. 2. cap. 18. numer. 26. Parlador. quotidianar. lib. 3. cap. fin. part. 5. §. 11. numer. 23. Bobad. Polit. lib. 2. cap. 19. numer. 8. Cevall. comm. cont. com. quest. 1. numer. 662. Quidquid de suspensione iudicii exequutivi, & remissione causæ super usura ad Ecclesiasticum scripserint alii, ut videre licet apud Azeved. in l. 1. numer. 185. tit. 21. lib. 4. & in l. 1. numer. 83. tit. 6. lib. 8. Recop. Mart. de jurisdict. part. 2. cap. 7. numer. 11. Clar. §. fin. qu. 37. numer. 2. Spir. Spec. testam. gloss. rubric. 13. à num. 66. Petr. Barbosa in l. Titia, numer. 48. ff. fol. matr. Guttier. de jurament. confirmat. part. 1. cap. 2. à num. 9. ubi cum his fœnerat. Aft postquam usurarium contractum declaraverit Ecclesiasticus, Laicus inhibitus ad exequutionem publici instrumenti procedere nequit. Parlador. ubi sup. Adde plures, quos dat Amat. var. resolut. 36. n. 12.

Ad Num. 2.

Ex usurario crimine nota infamiae contrahitur Jure Pontificio, communi, ac nostro Regio, cap. Inter dilectos 11. de excessib. Prælat. l. Improbium fœnus

fenus 20. C. ex quib. caus. infam. irrog. l. 4. tit. 6. part. 7. l. 5. tit. 6. lib. 8. Recop. Greg. Lop. in d. l. 4. gloss. 15. Tufch. lit. V. concl. 343. num. 13. Less. de just. & jur. lib. 2. cap. 20. n. 186. Trullench. in Decalog. lib. 7. cap. 19. dub. 22. n. 2. Menoch. de arbitrar. cas. 398. num. 11. Leotard. de usur. q. 100. num. 40. Clar. S. Usura, num. 16. Azeved. in d. l. 5. Recop. n. 5. Vela de delict. cap. fin. n. 5. Barbosa cum plurimis collect. d. cap. Inter dilectos, num. 6. & collect. d. l. Improbum, n. 2. Quæ quidem infamia ipso jure incurritur, ut notat præcitati.

Ibi: Licet tamen controversi.

- 12 Qui hodie usuras exigit, etiam eas quæ quondam ut legitimæ permittebantur, de jure communi infamis fiet, quia jam omne scœnus est improbum ex Jure Canonico, cui stare tenemur, abrogatis legibus, quæ vel minimas usuras exigi concedebant. Greg. Lop. & Clar. ubi proximè, Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 334. n. 1. Peguera crim. decis. 31. n. 1. Farinac. in prax. q. 56. n. 352. Barbosa in collect. d. l. Improbum, num. 4. Leotard. n. 41. Roderic. de ann. redditib. lib. 3. q. 4. n. 116. Salas de usur. dub. 47. num. 1. Paz prax. tom. 1. part. 8. cap. unic. num. 26. Menoch. sup. num. 30. Petr. Greg. de usur. lib. 3. cap. 2. Cantera quest. crim. cap. 8. n. 52.

Ibi: His ad stipulatur quod pœna.

Hoc est satis controversum, teste Claro S. Incestus, num. 4. Vide quæ docet D. Covar. paulò inferius, ac latius de matrim. part. 2. cap. 6. S. 8. num. 30.

Verf. Scribit tamen Salicetus.

- 13 Licet crimen usurarum jure ipso irroget infamiam, nisi tamen palam quis scœnus exerceat, sententia declaratoria desideratur; sed tunc non efficitur infamis ex judicis pronuntiatione, sed ex lege. Greg. Lop. ubi proximè, Roderic. sup. n. 117. Molin. sup. Barbosa. d. collect. l. Improbum, num. 3. Spin. 3. de testam. gloss. rubric. part. 13. num. 21. Tamen usurarius occultus, etsi nulla præcedat sententia, repellitur à testimonio. Farinac. sup. n. 354.
- 14 Observant communiter nuper laudati, quod si usurarius hæres sit institutus, competit fratri testatoris querela inofficiosi testamenti, quæ solum datur cum persona turpis instituitur, l. In arenam 11. l. Fratres 27. C. de inoffic. testam. S. Soror autem, juncta glossa verb. Turpibus, Inst. eod. Ita Greg. Lop. Molin. Trullench, Roderic. ubi sup. Nec post peractam penitentiam deletur infamia. Greg. Lop. ibidem, ideo in testem non admittitur. Farinac. sup. n. 356. Quid de æquitate canonica, dicendum infra, n. 20.

Ibi: Jure regio usurarius.

- 15 Ista Ordinamenti lex statuens in usurarios pœnas, est in nova Regiarum Constitutionum compilatione lex 4. tit. 6. lib. 8. cujus meminere Molin. ubi sup. Roderic. num. 118. Paz num. 26. Vela num. 2. Cur Philip. part. 2. lib. 2. cap. 1. num. 40. Alfar. de offic. Fisc. gloss. 20. num. 417. Cantera d. cap. 8. n. 54. Olan. antinom. jur. lit. V. n. 22. Guttier. Canoniar. lib. 2. cap. 18. n. 10. In Curia

Philipica mentio fit cujusdam pragmaticæ, quæ præfatæ constitutionis dispositio immutabatur; sed novæ Retopilationi inserta non est. Observa quæ D. Covar. docet. inf. n. 5. verf. Ex quibus.

Ad Num. 3.

Clericus per scœnoris usum eodem modo ac laicus infamis efficitur: de qua, & alii suspensionis, ac depositionis pœnis Molin. sup. disp. 334. num. 2. Less. num. 186. Trullench. num. 2. Peguera num. 3. Cantera n. 52. verf. Sed redeundo, Paz. num. 26. Leotard. ex num. 29. Vivian. prax. Jurispatron. lib. 6. cap. 5. n. 10. Farinac. fragment. verb. Clericus n. 117. cum seqq. & alii apud Barbof. collect. cap. Præterea. de usur.

Ad hæc talis usurarius prohibetur sacris Ordinibus insigniri. Tufch. lit. V. concl. 343. num. 11. Leotard. sup. n. 29. Farinac. ubi proximè, n. 120. Salced. ad Bern. Diaz. in prax. cap. 88. Nec eligi, aut præsentari potest ad Beneficium, cap. De Perro, 47. dist. Vivianus, & Farinacius ubi prorsper.

Ibi: Quibus objicitur decisio textus.

Pro concordia capitis 1. & capitis Præterea 7. 18 de usur. consulendi Molin. d. disp. 334. num. 2. Leotard. sup. q. 100. num. 30. Peguera d. decis. 31. num. 15. Farinac. ubi proximè, num. 117. Salas de usur. disp. 47. n. 8. Bern. Diaz. in prax. cap. 88. Quidam cum D. Covar. sentiunt, Judicem prius ad suspensionem processurum, & si clericus non respiciat, & perseveret, ad depositionem transfrendendum. Aliis videtur talis ordo non esse necessario servandus, sed judicis licere pro suo arbitrio, inspectis delicti frequentia, diuturnitate, cæterisque circumstantiis, unam, vel alteram pœnam irrogare. Sic Molina, & Leotardus. Clericus pro-xeneta, ac interveniens in contractibus usurarius, pœnæ ejusmodi non subijcitur, aliàs tamen pro arbitrio judicis coercetur. Farinac. n. 126. Menoch. de arbitrar. cas. 411. n. 3.

Verf. Quod verò diximus.

Episcopus valet dispensare, ut usurarius clericus peractâ penitentia Beneficium quod possidebat, retineat, non ut alia nanciscatur. Barbosa collect. cap. Præterea. in fine, de usur. Salced. sup. d. c. 88. Farin. sup. n. 123. Verum per Episcopum dispensari posse cum usurario correcto, ut etiam obtineat Beneficia, tenent Molin. d. disp. 334. n. 2. Trullench. in Decalog. lib. 7. cap. 19. dub. 22. n. 2. Villalob. Sum. tom. 2. tract. 22. diff. 22. n. 1. de quo paulò inferius. Ait tamen Molina, quod si usurarius eligeretur, aut præsentaretur, etiam si peniteat, nequibit ex dispensatione Episcopi idem Beneficium adipisci, ad quod fuerat electus, vel præsentatus; atque ita intelligit Glossam in cap. Præterea. de usur.

Ibi: Nam his ob infamiam etiam juris.

Aliud ex pluribus tradidi Practicarum cap. 19. num. 24. nam infamia juris etiam obtentas dignitates, numera, & Beneficia admittit. Vivian. sup. n. 97. Nihilominus pro tunc opinione Glossæ in cap. Inter dilectos, de excess. Prælat. D. Covar. & sequacium dicendum erit, quod usurarius impletâ penitentia famæ restituitur de æquitate canonica

canonica, ut cum Baldo & aliis tenuerunt Salced. ad Bern. Diaz. cap. 88. Vela de delict. cap. fin. num. 8. Farin. fragm. verb. Clericus, num. 121. Quæ ratione, si Episcopus dispensaverit, licebit tali clerico sua retinere Beneficia, non alia quarere, ut D. Covar. edocet, obstante infamia facti, quam nec per Principem deleri potest: & hæc licet non auferat obtentum Beneficium, impedit acquirendum. Notatur per me Practicar. cap. 19. n. 30. 31.

Verf. Caterum circa hujus.

De intellectu capitis Quæquam, de usur. in 6. consule quos refert Barbofa in collect. ibi, & quos inter scribendum laudabimus, præsertim infra sub. num. 5. verf. At si tractetur.

Ad Num. 4.

- 21 Quis censetur usurarius manifestus, ut pœnas Jure Canonico in eos stabilitas sustineat, in com-perto non est. Illud apud omnes constat manifestum usurarium fore, qui publicè scœneratiam negotiationem exercet. Molin. de justitia & jur. disp. 333. num. 2. Trullench. in Decalog. lib. 7. cap. 19. dub. 22. num. 1. Leotard. d. quest. 100. n. 2. Menoch. de arbitrar. cas. 235. num. 4. Azeved. in l. 4. num. 3. tit. 6. lib. 8. Recop. Bernard. Diaz. in prax. cap. 89. num. 2. Spin. de testam. gloss. rubric. part. 13. n. 18. Paz in praxi, tom. 1. cap. unic. part. 8. num. 26. Tufch. lit. V. concl. 341. num. 29. Sed sententiam declaratoriam desiderari tenet Menoch. n. 12. Dissentit Guttier. Canon. lib. 2. cap. 19. num. 10. Leotard. n. 24.

- 22 Nec refert, an per se, vel per alios quis scœnori pecuniam det. Leotard. num. 9. ubi alii. Non solum qui mutat, sed etiam qui per venditionem vel alios contractus usuras exigit palam, usurarius manifestus habetur, Molin. ubi proximè. Et quanvis ipse asseveret, non requiritur actuum repetitionem, quia unicus, si probetur sufficit; contrarium tamen est tenendum cum Menoch. n. 6. Spino ubi proximè. Mascard. de probat. concl. 1420. num. 4. Guttier. Canoniar. lib. 2. cap. 19. n. 8. & alii apud Leotard. num. 6. ipse tamen cum nonnullis Molinæ sententiam tuetur, ac veriozem proficitur.

Verf. Est enim & is.

- 23 Ex propria confessione judicio facta quis manifestus usurarius habetur. Mascard. concl. 1420. num. 8. Less. de just. & jur. lib. 2. cap. 20. num. 185. Clar. S. Usura num. 15. Guttier. sup. num. 12. Barbof. collect. cap. 1. num. 9. de usur. in 6. Leotard. num. 10. & cæteri proximè laudati. Sed Spin. sup. num. 19. Judicis sententia opus esse opinatur contra Leotard. numero 24. Dubitationis est, num manifestus usurarius censetur, qui simpliciter se usuras egisse coram Judice fatetur, non exprimens, publice scœnus exercuisse? Et hanc qualitatem necessario exprimendam, ut pœnis reus afficiatur, tenent Menoch. d. cas. 235. num. 20. Mascard. num. 10. & alii apud ipsos. Oppositum cum D. Covar. & non paucis sustinet Leotard. q. 100. num. 11. pro cujus resolutione lege inferius notanda n. 38. nam hæc ab illa pendet quæstione.

Verf. Tertio licet confessio.

Disputatur an confessio extrajudicialis coram 24 Sacerdote, vel Notario, & testibus sufficiat, ut confessus pro usurario manifesto habeatur? Affirmant D. Covar. Menoch. d. cas. 235. num. 21. Villob. commun. opin. lit. V. numero 113. Barbof. collect. cap. Quia in omnibus, num. 18 de usur. Clar. ubi sup. Anton. Gab. commun. lib. 7. concl. 20. num. 7. præter laudatos sup. num. 21. & 23. & quos referunt Leotard. num. 13. & Mascard. num. 11. Negativam sectantur Foller. Lupus, & alii apud Leotardum, ac Mascardum numero 13. & est communis Theologis, cui subscribitur Azor. Instit. Maral. part. 3. lib. 5. cap. 18. verf. Quæres quid, Trullench. sup. d. cas. 22. numer. 1. Less. d. cap. 20. numer. 185. Molin. disp. 333. in fine Bonacin. Sum. tract. de contract. disp. 3. q. 3. punct. ult. numero 2. Reginald. lib. 23. cap. 11. n. 94. Villalob. Sum. part. 2. tract. 22. diff. 21.

Et quanvis affirmativa sententia procedat si 25 confessio publicè fiat, ita ut in plurimum notitiam deveniret; tamen eam solam non efficere manifestum usurarium, nisi alia concurrerint adminicula, & tunc judicis arbitrio relinquendum scribit Leotard. num. 13. & 14. Imò Judicis sententiam desiderari observat Spin. numer. 18. Hic eadem quæstio excitari potest, affirmativa opinione admisa, de qua sup. numero 23. Guttier. d. cap. 19. numero 12. docet necessario requiri, quod exprimat qualitas manifesti, aut probetur, scilicet quod publicè exercuerit, usuras, qui ex sua opinione loquitur consequentur, de qua infra.

Verf. Quarto etiam dicitur.

Qui judicis sententia de scœneratio crimine 26 damnatur usurarius manifestus censetur: tenent omnes ferè laudati sup. num. 21. 23. 24. & quos exhibet Leotard. numero 22. qui hoc verum putat de sententia legitime prolata, à quo prævocatum non est. Idem num. 24. disputat, num sit satis reum simpliciter usurarum pronuntiarum, absque expresse quod sit manifestus & publicus scœnerator; Affirmat adversus Menoch. d. cas. 235. numero 31. sed resolutio desumenda erit ex traditis infra, num. 38. cum seqq.

Ibi: Nec prius hic usurarius.

Non est manifestus usurarius de crimine per 27 testes in judicio convictus, antequam judicialis sententia subsequatur. Menoch. ubi proximè Guttier. num. 13. Mascard. d. concl. 1420. in fin. Ant. Gabr. sup. d. concl. 20. num. 9. Salced. ad Bern. Diaz. cap. 89. Ant. Theaur. de pœn. Canon. lib. 2. verb. Usura, cap. 7. verf. Non tamen sufficeret, & alii apud Salas de usur. disp. 46. num. 4. Aliud communi Theologorum Scholæ videtur, & ita contra tenent Molin. sup. disp. 333. n. 2. Trullench. Less. Azor. ubi proximè, Card. Lug. de justitia & jure disp. 25. numer. 239. quibus accessit Leotard. n. 24. & 25, quando reus ita probationibus superatur, ut nihil contra illas objiciat, alioqui cum per oppositionem res dubia efficiatur, sententia opus erit. Sed prior opinio amplectenda, ut benignior ac verior, cum in judicis arbitrio sit, an vel quanta fides sit testibus adhibenda l. 3. de testib. Menoch. sup. n. 31. & 32.

Ibi: